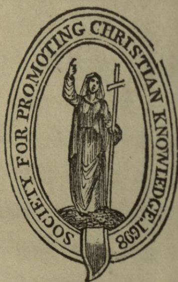
En Adreß

till

Utländningar som besöka den stora Konst-Expositionen

uti London, 1851.

Skriften och Sabbaten uti England.

London:
Tryckt på bekostnad af
Sällskapet för Christlig kunskaps utbredande;
säld vid deß Depôt, Great Queen Street, Lincoln's Inn Fields,
No. 4, Royal Exchange;
No. 16, Hanover Street, Hanover Square;
och hos alla Bokhandlare.

[838, Swedish.]

WILLIAM WATTS, CROWN COURT, TEMPLE BAR.

HRS
22.5.96

Britisk Frihet och den Heliga Skrift.

Då en främling besöker England, gör han sig kanhända den frågan: hvaraf kommer att England äger så rättvisa lagar, fria institutioner, en ordnad styrelse, jemte många andra fördelar och välsignelser? Olika äro svaren; men en god källa måste dock finnas från hvilken dessa välsignelser härflyta.

England besitter i sanning en sådan källa; och våra förfäder köpte den med sitt blod. England äger dyrbara skatter uti en öppen Bibel. Alla kunna läsa den, alla kunna pröfva den, alla kunna efter deß sanningar rätta egna falska meningar. Alla kunna äga den heliga Skrift, utan att något lägges till, eller tages ifrån den. Ja, bröder, det fria ostörda bruket af dessa heliga Skrifter är den källa hvarifrån oräkneliga välsignelser tillflyta den Britiska nationen. Till den boken gå vi, och från den vi höra denna härliga sanning: "tro på Herran Jesus Christus, så blifver du salig." Genom Guds nåd tro vi denna härliga sanning; och ur denna välsignade bok, från Herrans Jesu Christi samt hans Profeters och Apostlars läppar lära vi

då kärlek, fördragsamhet, frid, ödmjukhet, sanning, flit och råttskaffenshet; och genom Guds nåd söka vi äfven att u öfva deßa dygder. Der lära vi också att förakta och undvika fel, samt att hata och fly synden. Der lära vi att „råttfärdighet uphöjer ett folk, men synd är folks förderf."[1]

Sabbaten.

Af den heliga Skrift lära vi att Sabbaten är en inrättning af gudomlig stiftelse och gällande kraft. Uti det andra kapitlet af Skapelseboken, andra och tredje versarne läsa vi: „Och Gud fullkomnade på sjunde dagen sina werk, som han gjort hade, och hvilade på sjunde dagen af alla sina werk, som han gjort hade. Och välsignade sjunde dagen, och helgade honom, derföre att han på honom hvilade af alla sina werk, som Gud skapade och gjorde." Då Gud spisade sitt folk med manna uti öknen, gaf Han dem dubbelt på sjette dagen, men intet på den sjunde.[2] Då Han från Sinai berg utgaf de tio budorden, hvilka Han först förkunnade med sin egen röst, och sedan med sin egen finger skref på tvenne stentaflor, war detta budet om Sabbaten:

„Tänk uppå Sabbatsdagen att du helgar honom. Sex dagar skall du arbeta, och göra alla dina gerningar; men på sjunde dagen är Herrans din Guds Sabbat. Då skall du intet arbete göra, ej heller din son, ej heller din

[1] Ordspråk, 14, 34. [2] 2 Mose Bok, 16, 22. 26.

dotter, ej heller din tjenare, ej heller din tjenarinna, ej heller din ök, ej heller din främling, som innan din stadsport är. Ty uti sex dagar hafver Herren gjort himmel och jord, och hafvet, och hvad derinne är, och hvilade på sjunde dagen. Derföre wälsignade Herren Sabbatsdagen och helgade honom."[3]

Profeterna tala ofta om Sabbaten. Sålunda läsa vi hos Hesekiel: „Jag gaf dem ock min sabbat, till ett tecken emellan mig och dem, på det de skulle lära, att jag är Herren, som dem helgar."[4] Svåra straffdomar utsades öfver dem, som wågade att ohelga denna dag. „De ohelgade min Sabbat ganska svårligen: då tänkte jag utgjuta min grymhet öfver dem uti öknen, och platt förgöra dem."[5]

Öfvergå vi till Nya Testamentet, så finna vi att wår Herre Jesus Christus, då Han kom att „uppfylla all rättfärdighet" på jorden, ärade denna dag och höll detta bud. De skriftlärde och Fariseerna waktade på honom i det fåfänga hopp att finna honom bryta denna del af den moraliska lagen; men förgåfves. Han fördömde visserligen deras skrymteri, som voro nitiska endast för lagens bokstaf utan att fråga efter andan, och han visade genom lära och exempel att det war lofligt att göra fromhets—kärleks—och nödvändighetsverk på Sabbatsdagen. Han förklarade

[3] 2 Mose Bok, 20, 9—11. [4] Hes. 20, 12.
[5] Hes. 20. 13.

den allmänna tillämpningen af denna lag, och deß ändamåls enlighet för hela menniskoslägtets behof, då Han sade: „Sabbaten är gjord för menniskans skull, och icke menniskan för sabbatens skull.“[6] Efter hans uppståndelse blef första dagen i veckan, då han uppstod från de döda, den dag på hvilken de som tro på hans uppståndelse skulle med glädje fira Sabbaten. Judarne, som icke tro på hans uppståndelse, fortfara att fira Sabbaten på den dag som har afseende på skapelsen och deras befrielse från Egypten. Men vi, som tro på Jesu Christi uppståndelse från de döda, hålla Sabbaten på en dag, som har afseende icke allenast på skapelsens werk, utan på återlösningens ännu mera ärofulla werk, då wår Frälsare Christus segrade öfver döden och grafven, och bragte lif och odödlighet i ljuset. Wi fira derföre denna dag, företrädesvis „Herrans dag,“ till åminnelse af så wäl skapelsen som återlösningen; och vi anse den tillika såsom en försmak af den hvila som wäntar oß i himmelen.[7]

Detta helighållande af Herrans dag iakttages och inskärpes af Engelska kyrkan, af de Skottska Presbyterianska och Episkopala kyrkorna samt större delen af Dissenters inom Stor Britannien. Detta åläggs äfvenledes af Engelska lagen, och har så skedt från de äldsta tider af wår historia. Wigten af denna lag är också strängeligen ålagd alla domare, fredsdomare, och alla H. Majts undersåter uti „H. Majts proklamation till uppmuntran af fromhet och

[6] Marci. 2, 27.

[7] Ebr. 4, 9.

dygd, samt förekommande och bestraffande af last, ogudaktighet och osedlighet," hvilken offentligen läses wid öpnandet af alla domstolssessioner. Denna wördnad för Herrans dag har blifvit en del af Engelsmännens national karaktär; deß iakttagande anses såsom ett högt privilegium och en rätt, väsendtlig för detta lands wälstånd uti religiöst, politiskt, socialt och fysiskt afseende; och i den mån denna wördnad för Herrans dag iakttages, finna vi att åra och wälsignelse tillfalla oß.

Wi vilja derföre ömt och allvarligt bedja eder att, under edert uppehåll i detta land, visa wördnad för Herrans dag på grund af deß gudomliga instiftelse; men om ni ej kunnen betrakta ämnet i detta ljus, så vilja vi dock bedja eder att göra så af aktning för de känslor ach åsigter, som Engelska olket i allmänhet hyser i detta afseende. Utan twifvel skall du i en tät befolkning, lik Englands, träffa många, som lefva utan hopp och utan Gud i werlden. I London med sina twå millioner innevånare träffar du visserligen många tusende, som tillbringa denna dag så som den icke borde tillbringas; men tag icke denna oordentliga mängd för det Engelska folket, och vi bedja dig att icke öka deras hop genom ditt inflytande och exempel. Wi vilja heldre hoppas att du, lik den mer tänkande delen af wår befolkning, vill lyßna till några få tänkwärda förslag.

1st. Att du ville så ställa din resa att du icke anländer till England eller afreser härifrån på Herrans dag, för att derigenom undvika det arbete, som annars kommer att på

den dagen tillskyndas kuskar, konduktörer, tjenare i hotellen och andra. 2. Att du, om möjligt, ville undvika alla resor på Herrans dag under ditt vistande i England. 3. Att du ville så litet som möjligt på Herrans dag sysselsätta tjenarne och uppassarne uti de hotel eller hus, der du bor, och att du ville så ställa din tid och dina måltider att du icke förhindrar deras bevistande af allmänna gudstjensten; och att du derföre ville söka att uträtta på lördagen, så widt möjligt är, hvad som eljest måste blifva gjordt på Herrans dag. Man hyser den förhoppning att deßa werkställbara förslag skola rekommendera sig sjelfva till ditt benägna öfverwägande, och bringas i verkställighet; och att du sålunda ville visa wördnad för Guds bud och Engelska folkets religiösa åsigter, samt en åstundan att betrygga dem åtnjutandet af de andliga förmånerna och hvilan på Herrans dag.

Skulle du önska att förena dig med oß uti offentlig gudsdyrkan, skall du blifva hjertligt wälkommen på de ställen, som blifvit utsedda för detta ändamål. Du kan erhålla Biblar och bönböcker samt andra böcker på många språk och till ganska billiga priser af Sällskapet för utbredande af Christlig kunskap.[8]

[8] "*The Society for Promoting Christian Knowledge.*" Detta Sällskaps böcker försäljas på följande ställen i London: No. 77, Great Queen Street, Lincoln's Inn Fields; No. 4, Royal Exchange; No. 16, Hanover Street, Hanover Square.

Slutligen, käre vänner, vilja vi endast tillägga att ehuru vi icke, likasom Ni, flytta från den ena staden till den andra, eller bo allenast några få dagar uti åtskilliga härbergen under wägen, så måste vi dock „bekänna att vi äro främlingar och gäster på jorden" och att vi „söka att fäderneslan d." Ja, „vi begära ett bättre fädernesland, det är, det himmelska"; och „vi vänte efter en stad, som grund hafver; hvilkens byggmästare och skapare är Gud."[9] Wi må hafva ännu ett stycke quar af detta lifvets wäg att resa; vi må ännu en liten tid lida oro och pröfningar, varande öfvertygade om att detta icke är wår „hvilostad"; ty „vi veta, att om denna hyddans wårt jordiska hus nederslaget warder, så hafva vi en byggning af Gud byggd; ett hus, icke med händer gjordt, det evigt är i himmelen."[1] Wi skåda i sanning från denna jordens härbergen och boningar upp till det härliga hus, hvarom Herran Jesus Christus talade, då han sade: "i min Faders hus äro många boningar"[2] Nu önska vi att äfven Ni mån blifva delaktige af samma hopp, så fullt af odödlighet. Wi vilja derföre påminna dig huru ofta du har öfverträdt Guds lag, huru ofta du har ohelgat hans sabbat, såsom skrifvet är: „den är icke till som rättfärdig är, icke en;" ty „allesamman äre de syndare, och hafva intet att berömma sig af för Gud."[3] Må du derföre öfverväga deßa ämnen; och,

[9] Ebr. 11, 10. 13. 14. 16.
[1] 2 Cor. 5, 1.
[2] Joh. 14, 2.
[3] Rom. 3, 10. 23.

vetande att „Guds vrede af himmelen varder uppenbar öfver all menniskornas oråttfärdighet“ [4] må du undfly den kommande wreden, och tro att „Jesu Christi Guds Sons blod renar oß af alla synder.“ [5] Må du taga honom för din del alltid. Må det bli din glädje att hädanefter lefva enligt hans heliga lag. Och, vetande hvem det är som har sagt: „Tänk uppå Sabbatsdagen, att du helgar honom,“ må du tillbringa dina återstående Sabbatsdagar här på jorden på ett sådant sätt att de må gifva dig en ljuflig försmak af den härliga och eviga hvila, hvilken alla som tro på wår Herre Jesus Christus skola njuta.

„Om du wänder din fot ifrån Sabbaten, så att du icke gör på min helgedag hvad som dig tyckes, så skall det kallas en lustig Sabbat, till at helga och prisa Herran; ty så warder du honom prisande, när du icke gör dina wägar, eller warder funnen uti det som dig täckes, eller hvad du talar. Då skall du hafva lust i Herran, och jag skall föra dig öfver höjderna på jorden, och skall spisa dig med din faders Jakobs arf; ty Herrans mun säger det.“ [6]

Bön.

O Herre, från hvilken allt godt kommer, gif oß, dina ringa tjenare, att vi, genom din heliga ingifvelse, må tänka hvad som är godt, och, genom din nådiga ledning, må fullgöra detsamma; genom Jesum Christum, vår Herra. Amen.

[4] Rom. 1, 18. [5] 1 Joh. 1, 7.
[6] Esaias 58, 13, 14.